

Efnisyfirlit

Uppruni Eionets.....	3
Þróun og uppbygging Eionets	4
Uppbygging Eionets	5
Eionet – saga um velgengni	8
Eionet – samvinna ríkisstofnana	9
Nokkrar raddir frá Eionet	10
Eionet – sameiginlegt innihald	11
Eionet – sameinast um innviði.....	12
Sameiginleg evrópsk upplýsingakerfi – SEIS.....	13
Eionet skapar tengingu.....	14
Stofnanir landstengiliða.....	15

Uppruni Eionets

Hlutverk Eionets

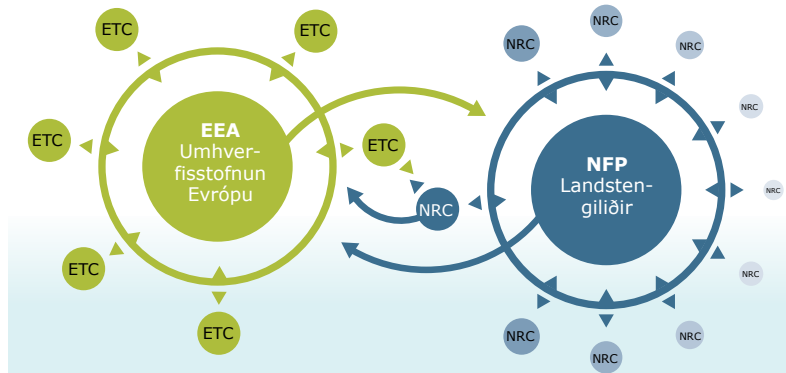
Hlutverrk evrópska umhverfisupplýsinga og vöktunarnetins (Eionet) er að skila tímabærum og gæðavottuðum gögnum, upplýsingum og sérfræðiþekkingu til að meta ástand umhverfis í Evrópu og meta það álag sem umhverfið verður fyrir. Þessi starfsemi gerir stefnumótendum kleyft að taka réttar ákvarðanir um aðgerðir til að vernda umhverfið bæði á landsgrundvelli og innan Evrópu og einnig að vakta skilvirkni þeirrar stefnu og ráðstafana sem þegar eru til staðar.

Umhverfisstofnun Evrópu (EEA) er stofnun Evrópusambandsins og hlutverk hennar er að veita staðgöðar, óháðar upplýsingar um umhverfismál. Umhverfisstofnunin er mikilvægur upplýsingagjafi fyrir þá sem taka þátt í þróun og upptöku laga, framfylgni og mati á stefnu í umhverfismálum, auk þess sem stofnunin þjónar atvinnulífinu og hinu borgaralega samfélagi.

Eionet er samstarfsnet Umhverfisstofnunar Evrópu (EEA) og aðildarríkja og samstarfslanda stofnunarinnar. Netið er samsett úr stofnuninni sjálfri, Sviðsmiðstöðvum Evrópu – European Topic Centres (ETC) og netverki um það bil 1500 sérfræðinga frá 39 löndum sem starfa í meira en 400 ríkisstofnunum sem meðhöndla upplýsingar á sviði umhverfismála. Þessir sérfræðingar eru skilgreindir sem landstengiliðir – National Focal Points (NFP) og landsmiðstöðvar - National Reference Centres (NRC).

Gegnum Eionet safnar Umhverfisstofnun Evrópu upplýsingum um umhverfismál frá einstaka löndum og einbeitir sér að afhendingu og miðlun tímabærra, staðbundið vottaðra, hágæða upplýsinga. Þessari þekkingu er miðlað víða í gegnum vef Umhverfisstofnunar Evrópu, og hún myndar grunninn að bæði efnislegum og samþættum umhverfismatsáætlunum og umhverfismati. Þessar upplýsingar þjóna til að styðja

við umhverfisstjórnunarferli, stefnumótun á sviði umhverfismála og mat, auk þess sem þær stuðla að þátttöku borgara á landsvísu, innan Evrópu og á hnatttrænum grundvelli. Ásamt svörum og upplýsingum sem koma í gegnum vísindastarf borgara, ásamt því að byggja á þekkingu áhugamanna og staðbundnum hefðum og þekkingu, auk svörunar frá viðskiptalífinu, skapa þessar upplýsingar öflugan gagnagrunn fyrir stjórnámálameð og fyrir þátttöku almennings

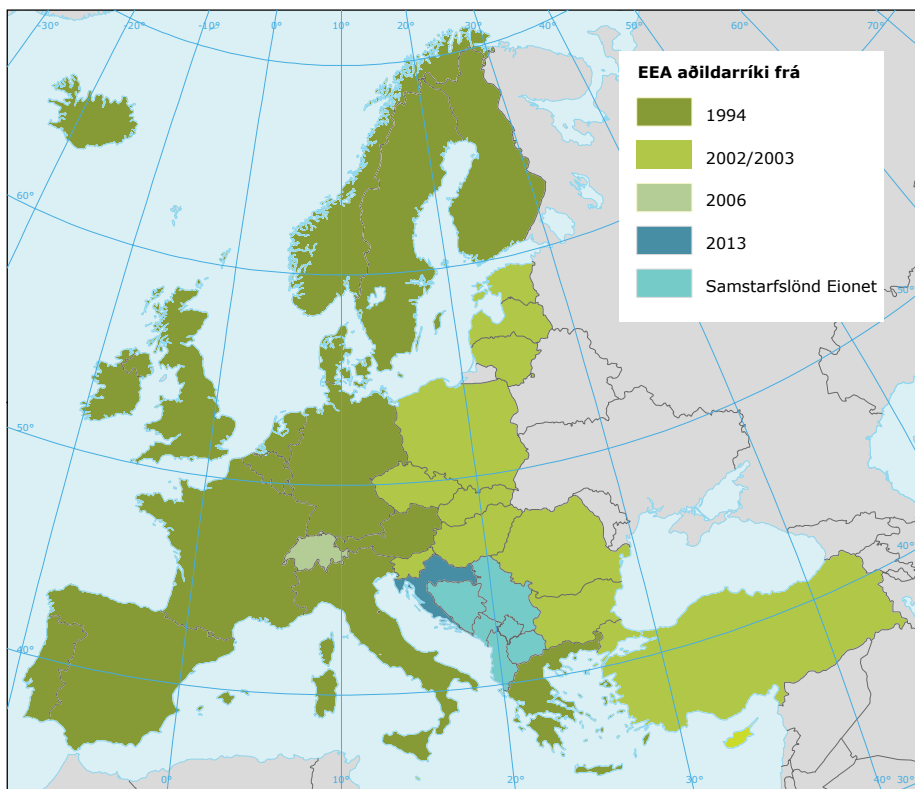

Þróun og uppbygging Eionets

Eionet hefur vaxið um leið og Umhverfisstofnun Evrópu hefur stækkað

Eionet var komið á laggirnar árið 1994 í samræmi við reglugerð Evrópuráðsins (EEC) Nr. 1210/90 frá 7. maí 1990 um stofnun Umhverfisstofnunar Evrópu. Eionet er orðið fyrirmynd fyrir öflun og miðlun hágæða gagna, upplýsinga og vísindalegs mats á ástandi umhverfisins og því álagi sem er á umhverfinu og um þau ferli sem vinna gegn umhverfinu. Eftir því sem fjöldi aðildarríkja og samstarfslanda Umhverfisstofnunar Evrópu hefur aukist, hefur Eionet vaxið líka.

Uppbygging Eionets

Verkefni evrópskrar sviðsmiðstöðvar – dæmi líffræðileg fjölbreytni

ETC um líffræðilega fjölbreytni er evrópskt samstarf níu stofnana sem starfa með Umhverfisstofnun Evrópu skv. rammisamningi um samstarf og verkefnið fær aukafjárveitingu frá því ráðuneyti Frakklands sem sér um umhverfismál. Verkefninu er stjórnad af Náttúrugripa- og jarðsögusafninu í París – National Museum of Natural History gegnum "teymi" sem myndar kjarna, og sem í sitja 12 manns frá sjö Evrópulöndum.

Aðalverkefni ETC/BD eru:

- Að styðja við vinnu Umhverfisstofnunar Evrópu sem byggir á umhverfisvísium með því að takast á við stöðu og þróun líffræðilegrar fjölbreytni og vistkerfa í Evrópu
- Að veita mikilvægar upplýsingar sem styðja við framfylgni umhverfisstefnu og stefnu um sjálfbæra þróun í Evrópu, einkum er varðar stefnu ESB í náttúruvernd og um líffræðilega fjölbreytni og áætlanagerð og þau málefni er varða Bernarsamninginn
- Að byggja upp getu og hæfni til að tilkynna um líffræðilega fjölbreytni í Evrópu, einkum í gegnum Eionet
- Að styðja við Umhverfisstofnun Evrópu í þróun gagnamiðstöðvar um líffræðilega fjölbreytni í Evrópu og evrópsku gáttina fyrir líffræðilega fjölbreytni, BISE (Biodiversity Information System for Europe)

ETC/BD: <http://bd.eionet.europa.eu>

Sviðsmiðstöðvar Evrópu (ETC)

Samtök stofnana og fyrirtækja frá aðildarlöndum Umhverfisstofnunar Evrópu sem hafa sérþekkingu á ákveðnu sviði umhverfismála og sem eru fengin af Umhverfisstofnun Evrópu til að styðja við starfsáætlun stofnunarinnar.

ETC eru miðstöðvar þekkingar á ákveðnum mállefnum sem eru fengnar af Umhverfisstofnun Evrópu til að framkvæma ákveðin verkefni, sem eru auðkennd í áætlun stofnunarinnar (fimm ára starfsáætlun) og í árlegum starfsáætlunum. Miðstöðvarnar eru valdar af stjórn Umhverfisstofnunar Evrópu eftir valferli sem felur í sér samkeppni á sam-evrópskum grundvelli, og sem starfa sem umboðsaðilar stofnunarinnar á ákveðnum mállefnaviðum. Sérhvert ETC er sett saman af stjórnandastofnun og sérstökum samstarfssamtökum sem koma annað hvort úr umhverfisvísinda- eða upplýsingageiranum, sem sameina þekkingu sína á ákveðnu sértaeku sviði.

ETC miðstöðvarnar vinna saman með löndum innan Eionet og miðla aðgengi að gögnum og upplýsingum frá löndunum og skila skýrslum og annarri þjónustu til Umhverfisstofnunar Evrópu og til Eionets.

Það eru nú (árið 2012) sex ETC mállefna miðstöðvar:

- Loftmengun og mótvægis-aðgerðir gegn loftslagsbreytingum (ETC/ACM)
- Áhrif loftslagsbreytinga, viðkvæm svæði og aðlögun þeirra (ETC/CCA)
- Líffræðileg fjölbreytni (ETC/BD)
- Vatnakerfi á landi, við strendur og á hafssvæðum (ETC/ICM)
- Landupplýsingar og greining þeirra (ETC/SIA)
- Sjálfbær neysla og framleiðsla (ETC/SCP)

Uppbygging Eionets

Landstengiliðir (NFP)

Sérfræðingur eða hópur sérfræðinga í umhverfisstofnun hvers lands sem er útnefndur og fjármagnaður af sínu landi, og sem á að vera aðaltengiliður landsins fyrir Umhverfisstofnun Evrópu og aðra aðila innan Eionet, og aðra sem málið snertir. Landstengiliður (NFP) samþættir starf netsins innan síns lands, sem er gert úr nokkrum landsmiðstöðvum sem hægt er að vísa til (NRC) til stuðnings við framfylgni starfsáætlunar Umhverfisstofnunar Evrópu.

NFP eru aðal tengiliðirnir við Umhverfisstofnun Evrópu innan aðildarríkjanna og samstarfsríkja þeirra. Þeir eru ábyrgir fyrir samstarfi við Umhverfisstofnun Evrópu og -sviðsmiðstöðvanna (ETC) og þeir skipuleggja samþættingu á þeim landsverkefnum er tengjast áætlunum Umhverfisstofnunar Evrópu og starfsáætlun stofnunarinnar. Til að efla mikilvæga

útgáfu Umhverfisstofnunar Evrópu skipuleggja margir landstengiliðir viðburði og gefa út fréttatilkynningar.

Verklag landstengiliða er breytilegt á milli landa. Það endurspeglar að hluta til mismunandi umhverfiskerfi þeirra landa þar sem tengiliðirnir eru staðsettir. Til dæmis, eru sumir tengiliðir staðsettir á Umhverfisstofnunum, aðrir eru

hluti af umhverfisráðuneytum; sumir eru í miðstýrðum stofnunum síns lands, á meðan aðrir starfa í dreifðum kerfum, sem eru jafnvel ríkjaskipt.

Að auki, starfa landstengiliðir NFP sem ráðgjafar hjá fulltrúum landsins í stjórn Umhverfisstofnunar Evrópu og þróa tengingar við önnur netkerfi sem skipta máli.

Starf landstengiliðar – dæmi frá Noregi

“Venjuleg vika í starfi mínu sem tengiliður fyrir Noreg felur í sér mikinn lestur. Ég tek á möti, les og sendi áfram mörg skjöl sem berast frá Umhverfisstofnun Evrópu og frá Eionet landsnetunum: umhverfismat, skýrslur, stefnumótunarplögg, umsagnir, beiðnir. Hluti af starfi mínu er að tryggja að réttir aðilar fái í hendur mikilvægar upplýsingar nógu snemma, og að fylgja eftir og minna “mitt” net á varðandi tilkynningaskyldu og framlag sem við þurfum að inna af hendi til starfs Umhverfisstofnunar Evrópu. Daglegt verklag felur í sér heimsókn inn á samskiptavettvang Eionets, að hafa samband við aðra landstengiliði eða hafa samband beint við stofnanirnar, senda áfram tölvupósta, boðskort og beiðnir, undirbúa fundi, skrifa svör og tryggja að mismunandi ferlum innan Umhverfisstofnunar Evrópu sé fylgt eftir og að þau njóti stuðnings frá norska netinu. Aðalhlutverkið er að sjá um að upplýsingar milli Umhverfisstofnunarinnar og norska Eionet flæði greiðlega.

Uppbygging Eionets

Að starfa gagnamiðstöðvum - dæmi

Þróun skilvirkrar nýtingar - staðreyndablöð fyrir stefnumótun

Um sumarið 2010, tók ESB upp stefnu um vöxt og þróun er kallast "Evrópa árið 2020" þar sem skilvirk nýting auðlinda er eitt af meginmarkmiðunum.

Þar sem stofnunin sá fyrir þörf landa til að bregðast við þessu, setti stofnunin af stað könnun á skilvirkni auðlindanýtingar, stefnum og stjórnækjum innan Eionet landa, og hafði sú könnun tvö markmið:

- Að styðja við stefnumótun með því að víkka út þekkingargrunninn um nýtingu náttúruauðlinda með því að safna, greina og miðla upplýsingum um reynslu mismunandi landa af stefnu um skilvirka nýtingu
- Að miðla upplýsingum og góðum verklagsreglum í gegnum Eionet.

Í nóvember 2010 gagnastofnunum um sjálfbæra neyslu, framleiðslu og auðlindanýtingu í Eionet löndum boðað að leggja fram upplýsingar með því að svara stöðluðum spurningalista.

Þrátt fyrir stuttan skilafrest, skilaði meirihluti landa upplýsingum til baka, og skýrslan var gefin út í október árið 2011. Hún hefur síðan verið notuð af stjórnáráðgjöf og á Evrópugrundvelli og á landsvísi.

Þetta sameignlega átak Umhverfisstofnunar Evrópu og Eionets, er einungis eitt dæmi um hversu tímabærar upplýsingar frá löndum geta verið til að styðja við mikilvægt stefnumótandi ferli innan Evrópu, sem byggir á sameiginlegum styrkleika og sérfræðiþekkingu netkerfisins.

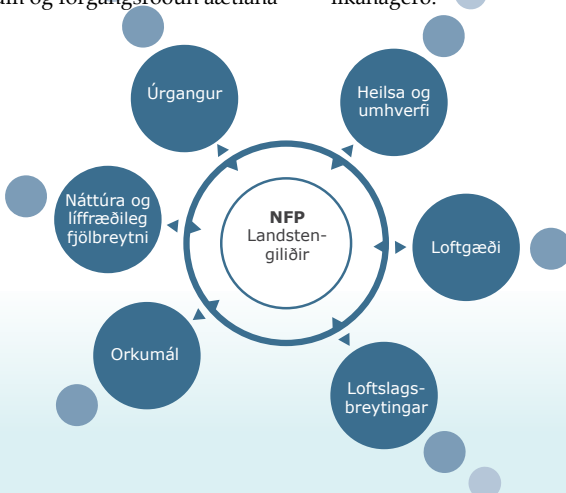
Til að fá nánari upplýsingar um stefnu varðandi skilvirkni nýtingar auðlinda, þar með talið snið 31 einstakra landa, sjá vefsíðu Umhverfisstofnunar Evrópu: <http://www.eea.europa.eu/resource-efficiency>

Gagnamiðstöðvar landanna (NRC)

Einstaklingur eða hópur með viðkomandi þekkingu á umhverfisskipulagi hvers lands, og sem er fjármagnaður af landinu sjálfu til að starfa með Umhverfisstofnun Evrópu og viðkomandi ETC innan sérstakra sviða umhverfismála sem tengjast starfsáætlun Umhverfisstofnunar Evrópu.

Gagnamiðstöðvar landanna (NRC) eru útnefndar af aðildarríkjum og samstarfsríkjum. NCR er komið á laggirnar á sértekum sviðum umhverfismála, t.d. eins og varðandi loftgæði, heilsu og umhverfi, loftslagsbreytingar, úrgang, náttúra og líffræðilega fjölbreytni, orku og margt fleira. Þær gegna lykilllutverki í að samræma starf í þessum málaflokkum og við að veita upplýsingar og sérfræðiráðgjöf. Uppbygging NRC miðstöðvanna er breytileg eftir þörfum og forgangsstöðun áætlana

Umhverfisstofnunar Evrópu sem nær yfir mörg ár. Áhersla starfsemi NRC miðstöðvanna er mismunandi eftir því hvað þær eru að fást við, en allar styðja þær Umhverfisstofnun Evrópu í því að uppfylla starfsáætlun sína. NRC miðstöðvar eru staðsettar í stofnunum sem safna reglulega mæligögnum, eða veita upplýsingar um umhverfismál á landsgrundvelli og/eða sem hafa sérþekkingu á einstaka sviðum umhverfismála, vöktun og líkanagerð.

Eionet – saga um velgengni

Eionet – þroskað og sveigjanlegt net

Eionet sem hóf starfsemi árið 1994, er vel þekkt og er traustur veitandi hágæðagagna, upplýsinga og mats fyrir Evrópu.

Hugtakið Eionet nær yfir alla eftirfarandi ákvarðandi þætti:

- Sterk **samvinna ríkisstofnana** á mörgum stigum (lands, svæðisbundin, evrópsk, alþjóðleg) auk þess sem samstarf er haft við borgaralegt samfélag, sem er stutt af einingu sem sér um samþættingu
- Samkomulag um **sameiginlegt innihald** (mæligögn, upplýsingar, umhverfisvísar, greiningar)
- **Sameinast um innviði**, staðla og tæki

Eionet – samvinna ríkisstofnana

Eionet – net einstaklinga

Samvinna ríkisstofnana og framlag einstaklinga sem starfa á stofnunum hvers lands fyrir sig, mynda kjarnann í Eionet, sem er fyrst og fremst net einstaklinga.

NFP/Eionet hópurinn – er samsettur úr landstengiliðum, stjórnendum ETC, fulltrúum frá framkvæmdastjórn ESB og viðkomandi starfsfólki Umhverfisstofnunar Evrópu – og hittist sá hópur þrisvar sinnum á ári. Niðurstöður þessara umræðna eru innlegg inn á fundi stjórnar Umhverfisstofnunar Evrópu, og á þennan hátt veita þær beinan stuðning fyrir áætlanagerð og þróun innan stofnunarinnar.

Hin miklu samskipti gegnum internetið og samvinnan á milli Umhverfisstofnunar Evrópu, ETC og NRC njóta stuðnings af reglulegum NRC vinnufundum þar sem niðurstöður aðgerða stofnunarinnar og ETC eru kynntar, reynslu einstaka landa er miðlað og deilt, og þar sem leiðin fram á við er rædd. Þessir vinnufundir hjálpa til við að viðhalda og styrkja góð tengsl á milli Umhverfisstofnunarinnar,

ETC og NRC og á milli landanna sjálfra.

Löndin hafa notið ávinnings af því að deila ráðgjöf, sérfræðiþekkingu og reynslu með hvort öðru, einkum á sviðum er snerta söfnun mæligagna og stjórnun auk vinnu við og dreifingu á gögnum er varða stefnumótun og mat á umhverfi.

Hin víðtæku samskipti á milli NRC og ETC hafa bætt gæði gagna

og upplýsingar á landsvísu og á Evrópusambandsgrunni, og samskiptin hafa stuðlað að því að auka getu í þeim vöktunar- og tilkynningarkerfum sem eru til staðar. Fyrir ný aðildarlönd ESB, hefur aðgangur að Umhverfisstofnun Evrópu og Eionet, komið umhverfismálum á kortið og haft áhrif á eðli og umfang þeirra vöktunar- og upplýsingakerfa sem eru til staðar í hverju landi fyrir sig.

Að gera skýrslugjöf um alla Evrópu skilvirkari

Gögn sem lönd eru skyldug til að tilkynna til stjórnsýslu Evrópu er safnað og þau greind á gagnsæjan hátt af Umhverfisstofnun Evrópu og ETC til að gefa yfirlit yfir umhverfi Evrópu. Á þennan hátt verður einnig mögulegt að setja viðmið og mæla umhverfislega frammistöðu einstakra landa. Ennfremur eru Eionet lönd hvött til að þróa net sín innanlands á þann hátt sem tryggir samhæfingu við kröfur ESB og alþjóðakröfur um tilkynningar og skýrslugjöf.

Nokkrar raddir frá Eionet

“ Samstarf Noregs við Umhverfisstofnun Evrópu, hjálpar okkur að gera okkur betri grein fyrir ástandi umhverfisins í Noregi, og hvernig það þróast, og við getum ekki gert þetta einir.”

Johnny Auestad/Loftslags- og mengunarstofnuninni í Noregi

“ Mikilvægasta atriðið varðandi þessa þekkingu er að henni er umbreytt í stefnumótun á sviði umhverfismála, og sú stefnumótun er notuð bæði á stigi Evrópu í heild, og einnig á landsvísi.”

Liutauras Stoskus/
Umhverfisstofnun Litháens
Agency

“ Fyrir okkur er mjög mikilvægt að geta tryggt aðgang að Eionet. Þar sem við erum ekki aðildarríki að ESB, var þetta mjög mikilvægt atriði. Af hverju? Af því að við getum deilt sambærilegum gögnum á milli okkar.”

Nicolas Perritaz/Skrifstofa umhverfismála í Sviss

“ ...aðalmarkmið okkar varð að læra eitthvað af reynslu Evrópu ... og innleiða það á landsvísi...”

Dejan Lekic/Serbnesku Umhverfisstofnuninni

“ Við getum ekki lengur ímyndað okkur að reyna að vinna einungis á landsgrunni. Umhverfismálin verður að nálgast á Evrópugrunni, eða jafnvel á enn víðtækari hátt. Það sem við höfum mestan áhuga á varðandi Umhverfisstofnun Evrópu, er að hún er aðallega vettvangur þar sem hægt er að skiptast á þekkingu og upplýsingum”

Jacques Thorette/
Institut Français de
l'Environnement

“ ...allt þetta skapar mörg tækifæri fyrir okkur að bregðast við stefnu Evrópu, til að bæta okkur, og sjá hvað aðrir gera, og bera saman og til þess að vera mun virkari”

Mata Aravantinou/fyrirum hjá Ráðuneyti Grikklands fyrir umhverfi, landfræðilega áætlanagerð og veitumál

Eionet – sameiginlegt innihald

Að takast á við umhverfismálin krefst sameiginlegrar evrópskrar nálgunar. Eionet hefur gegnt forystuhlutverki við að ná því stigi samvinnu sem er nauðsynleg í viðleitni við að miðla mæligögnum um umhverfismál og upplýsingum um alla Evrópu.

Mjög snemma ákvarðaði Umhverfisstofnun Evrópu og Eionet ákveðin gagnflæði sem hafa forgang. Að því leyti sem mögulegt er, eru mæligögn og upplýsingar sem eru þegar tilkynnt af þeim löndum sem eru innan ramma ESB eða gögn sem löndin þurfa að tilkynna vegna alþjóðlegra skuldbindinga, notuð innan Eionet. Þetta þýðir að gögn sem er safnað á landsgrundvelli má gera aðgengileg fyrir marga viðtakendur og þau má nota í

margvíslegum tilgangi bæði á landsvísi, svæðisbundið og á alþjóðlegan hátt. Þetta gerir einnig löndum kleyft að nota fjármuni sína í það að uppfylla lagalegar og siðferðislegar tilkynningaskyldur sínar.

Gögnin og upplýsingarnar sem eru notaðar innan Eionet, eru notaðar í greiningum og mati á umhverfi sem fer fram á vegum Umhverfisstofnunar Evrópu og sem nær til allra Evrópuríkja.

Gögnin mynda einnig grunninn að kjarna umhverfisvísa Umhverfisstofnunar Evrópu. Árleg skýrsla um árangur starfsins ⁽¹⁾ er unnin á vegum Umhverfisstofnunar Evrópu um frammistöðu landa (skil á réttum tíma, fullnægjandi gögn, gæði gagna) við að veita þessar upplýsingar. Þessi æfing er notadrjúgt tæki til að setja viðmið fyrir frammistöðu einstakra landa og til að hvetja lönd til að bæta svörum sína.

Umhverfi Evrópu: staða og horfur – mat á ástandi eftir löndum

Á undanförunum árum hefur Eionet komið á laggirnar matsferli fyrir lönd, sem byggir á sameiginlegri nálgun en sem tekur einnig tillit til sérstöðu hvers lands fyrir sig. Í þessu tilliti, felst tækifæri til að upplýsa lesandann um hinar mismunandi aðstæður ríkja sem hafa sterk áhrif á framfylgni stefnu, og hinar mismunandi, oft viðbótar-ráðstafanir sem ríki grípa til umfram þær ráðstafanir sem eru skylda samkvæmt evrópskri löggjöf, og fjölþjóðasamningum um umhverfismál. Mat á ástandi umhverfis hvers lands er lagt fram í gegnum vefinn. Það nær yfir mismunandi málefnasvið og er uppbyggt samkvæmt vel skilgreindum leiðbeinandi spurningum.

SOER 2010 mat á ástandi eftir löndum: www.eea.europa.eu/soer/countries.

(¹) <http://www.eea.europa.eu/publications/eionet-priority-data-flows-may-2>

Eionet – sameinast um innviði

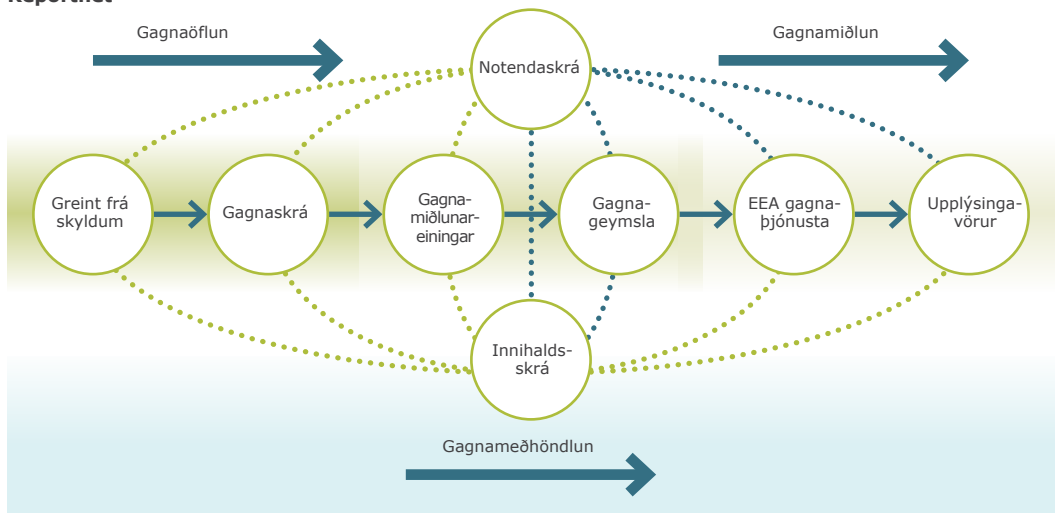
Alveg frá upphafi, hafa Umhverfisstofnun Evrópu og Eionet alltaf nýtt sér nýjustu tækniþróun, og notað opna, gagnsæja innviði og tæki, auk þess að setja upp og nota sameiginlega staðla.

Í meira en 10 ár, hafa Eionet lönd nýtt sér gagnakerfið Reportnet (?) til að miðla gögnum og upplýsingum á evrópskum grundvelli og á landsvísu. Reportnet er samsetning veftóla og forrita sem gerir löndum kleyft að skila inn gögnum og upplýsingum. Kerfið samþættir ýmsa þjónustu

á vefnum og leyfir að ábyrgð sé dreift á mismunandi aðila. Reportnet var upphaflega notað til að besta tilkynningar á gögnum og upplýsingum um umhverfismál til Umhverfisstofnunar Evrópu, og einnig að lokum til framkvæmdastjórnar ESB. Afhending gagna til allra stofnana

á lands-, svæðis- og alþjóðavísu er núna mun gagnsærri. Sum lönd nota í dag Reportnet fyrir allar tilkynningar og innsendingar gagna sem þau þurfa að framfylgja bæði svæðisbundið og alþjóðlega, þar með talið þegar senda þarf gögn til Sameinuðu Þjóðanna.

Reportnet

(?) <http://www.eionet.europa.eu/reportnet>.

Sameiginleg evrópsk upplýsingakerfi – SEIS

Gegnum Eionet, starfa aðildarríki og samstarfsríki Umhverfisstofnunar Evrópu að framtíðarsýn um skilvirkari og samþættari nálgun umhverfisupplýsinga í Evrópu.

Með því að byggja á reynslu Eionet, hefur SEIS (Sameiginlegt evrópskt upplýsingakerfi) verið komið á laggirnar. SEIS er samstarfsverkefni framkvæmdastjórnar ESB, Umhverfisstofnunar Evrópu og aðila Eionets. Verkefnið miðar að því að bæta enn frekar söfnun, skipti og notkun umhverfisgagna og upplýsinga um alla Evrópu og

að skapa dreift, en vel samþætt, vefvætt, gagnvirkt, evrópskt umhverfis upplýsingakerfi með því að einfalda og nútímavæða þau kerfi og ferli sem þegar eru til staðar. SEIS byggir á reglum sem liggja að baki flestum ferlum Umhverfisstofnunar Evrópu/ Eionet.

SEIS í verki – dæmi: Augað sem fylgist með jörðinni ⁽³⁾

Eitt dæmi um framfylgni reglna og viðmiða SEIS er þróun verkefnisins „Eye on Earth“, sem er „hnattræn þjónusta er veitir opinberar upplýsingar“ til þess að afla og miðla upplýsingum. Á komandi árum mun Eionet nota „Augað til að styðja við vaxandi hlutverk sitt sem hvati til breytinga í upplýsingaflæði, og sem styrkir skilvirkni sína og árangur við að safna og veita upplýsingar um umhverfismál.

Reglur SEIS í framkvæmd

1. Stjórna upplýsingum eins nálægt „upptökum“ og hægt er
2. Safna upplýsingum einu sinni en miðla þeim og nýta þær oft
3. Aðstoða opinbera aðila við að skila inn lögbundnum upplýsingum
4. Aðstoða opinbera aðila við að meta ástand umhverfisins og skilvirkni umhverfisstefnu, og að hanna nýja umhverfisstefnu ef þörf krefur
5. Aðstoða við að gera landfræðilegan samanburð á umhverfinu
6. Aðstoða almenna borgara við að taka þátt í þróun og framfylgni umhverfisstefnu, á meðan allar upplýsingar skulu vera þeim aðgengilegar
7. Nota opna staðla

(³) <http://eyeeonearth.org>.

Eionet skapar tengingu

Styður við mat og þróun umhverfisstefnu gegnum samstarf og miðlun upplýsinga, eins og Eionet er dæmi um, og er vel heppnað líkan sem er hægt að flytja út og nota til að tengjast svæðum annarsstaðar á Jörðinni.

Skilvirk stjórnun umhverfismála á öllum stigum stjórnsýslu er úrslitaatriði til að finna lausnir á umhverfisógn í aðþjóðavæddum heimi þar sem þjóðríki, hagkerfi og fólk eru samtengd.

Nauðsynlegur hluti af betri stjórnun er stofnun, trúverðugra, löglegra, tímabærra og aðgengilegra gagna sem má byggja á til að tryggja að stjórnmalamenn taki sínar ákvarðanir út frá ábyrgum upplýsingum. Að sameinast og miðla umhverfisgögnum og upplýsingum á lands-, svæðisbundnum – og alþjóðlegum grundvelli – sem er stutt af netkerfum eins og Eioneti – er úrslitaatriði til að styrkja tengslin á milli vísindanna annars vegar og stjórnmalanna hins vegar.

Eionet – fyrirmynd fyrir aðra heimshluta

Fjármögnunarleið evrópskrar nágrannastefnu og samstarfsríkja (ENPI) veitir fjármagn til að styrkja samstarf á milli ESB og nágranna ESB í austri og suðri. ENPI er rammaáætlun fyrir framfylgni raða aðgerða sem miða að því að styrkja þá stjórnun umhverfismála, vöktun og stjórnun gagna og upplýsinga sem til staðar er í samræmi við reglur og viðmið SEIS. Eionet er ómetanlegur grundvöllur fyrir þetta starf.

Eionet hefur einnig verið ákvarðað sem hornsteinninn í uppsetningu á SAON (Sustaining Arctic Observation Network). Markmið SAON er að auka vöktun á heimskautasvæðum með því að stuðla að samvinnu og samnýtingu þekkingar á milli þeirra vöktunar- og gagnaneta sem þegar eru til og ennfremur að stuðla að samnýtingu mæligagna og upplýsinga.

Í hnattrænu samhengi er Eionet, með einstakri uppbyggingu sinni á samvinnu milli stofnana, sameiginlegu innihaldi og samvinnu á sviði innviða upplýsingatækni og tækja, orðin fyrirmynd til að styðja við starf UNEP sem miðar að því að koma upp netkerfi og vettvangi sem byggir á vefnum til að miðla gögnum, upplýsingum og vísindalegu mati.

Stofnanir landstengiliða

Albanía	Agency of Environment and Forestry – AEF
Austurríki	Umweltbundesamt – <i>Environment Agency Austria</i>
Belgía	Interregional Cell for the Environment IRCEL-CELINE
Bosnía- Hersegóvína	Federal Ministry for Environment and Tourism of the Federation of Bosnia and Herzegovina
Búlgaríá	Executive Environment Agency (BEEA)
Danmörk	Naturstyrelsen – <i>Danish Nature Agency</i>
Eistland	Keskonnateabe Keskus (KTK) – <i>Estonian Environment Information Centre (EEIC)</i>
Finnland	Suomen ympäristökeskus (SYKE) – <i>Finnish Environment Institute (SYKE)</i>
Frakkland	Ministère de l'Ecologie, du Développement durable, des Transports et du Logement (MEDDTL) – <i>Ministry for Ecology, Sustainable Development, Transport and Housing</i>
Fyrrum júgóslavneska lýðveldið Makedónía	Министерство за животна средина и просторно планирање, Македонски информативен центар за животна средина – <i>Ministry of Environment and Physical Planning, Macedonian Environmental Information Center</i>
Grikkland	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής – <i>Ministry for the Environment, Energy and Climate Change</i>
Holland	Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) – <i>PBL Netherlands Environmental Assessment Agency</i>
Ísland	Umhverfisstofnun Íslands
Írland	Environmental Protection Agency
Ítalíu	Istituto Superiore per la Protezione e Ricerca Ambientale (ISPRA) – <i>Institute for Environmental Protection and Research</i>
Kosóvó undir UN SCR 1244/99	Environmental Protection Agency
Króaía	Agencija za zaštitu okoliša – <i>Croatian Environment Agency (CEA)</i>
Kýpur	Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment
Lettland	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (LVĢMC) – <i>Latvian Environment, Geology and Meteorology Centre (LEGMC)</i>
Liechtenstein	National Office for Forests, Nature and Land Management
Litháen	Environmental Protection Agency (EPA)
Lúxemborg	Ministère du Développement durable et des Infrastructures – <i>Ministerium für nachhaltige Entwicklung und Infrastruktur – Ministry of Sustainable Development and Infrastructure</i>
Malta	Malta Environment and Planning Authority
Noregur	Klima- og forureiningsdirektoratet (Klif) – <i>Loftslags- og mengunarstofnunin (Klif)</i> (Climate and Pollution Agency (Klif))
Þýskaland	Umweltbundesamt (UBA) – <i>Federal Environment Agency</i>
Pólland	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – <i>Chief Inspectorate for Environmental Protection</i>
Portúgal	Agência Portuguesa do Ambiente, I.P. (APA, I.P.) – <i>Portuguese Environment Agency</i>
Rúmenía	Ministry of Environment and Forestry
Serbíá	Serbian Environmental Protection Agency (SEPA)
Slóvakía	Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) – <i>Slovak Environmental Agency (SEA)</i>
Slóvenía	Agencija Republike Slovenije za okolje – <i>Slovenian Environment Agency</i>
Spánn	Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente – <i>Ministry of Agriculture, Food and Environment</i>
Stóra-Bretland	Department for Environment, Food and Rural Affairs (DEFRA)
Svíþjóð	Naturvårdsverket – <i>Swedish Environmental Protection Agency</i>
Svartfjallaland	Ministry of Sustainable Development and Tourism
Sviss	Bundesamt für Umwelt (BAFU) – <i>Office fédéral de l'environnement (OFEV) – Ufficio federale dell'ambiente (UFAM) – Federal Office for the Environment (FOEN)</i>
Tékkland	CENIA, česká informační agentura životního prostředí – <i>CENIA, Czech Environmental Information Agency</i>
Tyrkland	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı – <i>Ministry of Environment and Urbanisation</i>
Ungverjaland	Ministry of Rural Development

България Belgique/België Bosna i Hercegovina Česká republika Crna Gora/Црна Гора Danmark
Deutschland Eesti Ελλάδα España France Hrvatska Ireland Ísland Italia Kosovo under UNSCR
144/99 Κύπρος Latvija Liechtenstein Lietuva Luxembourg Magyarország Malta Nederland Norge
Österreich Polska поранешна југословенска Република Македонија Portugal Romania Shqipe
Slovenija Slovenská republika Србија Schweizerische Eidgenossenschaft/Confédération suisse/
Confederazione Svizzera/Confederaziun svizra Suomi/Finland Sverige Türkiye United Kingdom
България Belgique/België Bosna i Hercegovina Česká republika Crna Gora/Црна Гора Danmark
Deutschland Eesti Ελλάδα España France Hrvatska Ireland Ísland Italia Kosovo under UNSCR
144/99 Κύπρος Latvija Liechtenstein Lietuva Luxembourg Magyarország Malta Nederland Norge
Österreich Polska поранешна југословенска Република Македонија Portugal Romania Shqipe
Slovenija Slovenská republika Србија Schweizerische Eidgenossenschaft/Confédération suisse/
Confederazione Svizzera/Confederaziun svizra Suomi/Finland Sverige Türkiye United Kingdom

Nánari upplýsingar

EEA:

www.eea.europa.eu

Listi yfir NFPs og ETCs:

www.eea.europa.eu/about-us/countries-and-eionet/list-of-members-of-the-nfp-eionet-group

Eionet innviðir og tæki:

www.eionet.europa.eu

Myndir:
© Paweł Kazmierczuk,
s. 4, hægrl: © Pavel Ehrlich, CEMIA

European Environment Agency
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Denmark

Sími: +45 33 36 71 00
Fax: +45 33 36 71 99

Vefsvæði: www.eea.europa.eu
Fyrirspurnir: www.eea.europa.eu/enquiries

Publications Office

